T095 ATĐ 7 (24) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q22-Kiền Độ Tạp-Vô Nghĩa

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 22
Chöông 1: KIEÀN-ÑOÄ TAÏP

Phaåm 7: VOÂ NGHÓA, Phaàn 2

Thaàn ñaát xöôùng nhö vaày: Ñöùc Theá toân chuyeån Thaùnh phaùp luaân, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Trong chuùng hoäi baáy giôø, cuõng coù vò trôøi khaùc xöôùng raèng: Phaät chuyeån phaùp luaân. Vì sao chæ noùi moät mình thaàn ñaát xöôùng? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Thaàn ñaát theo Ñöùc Theá toân, muoán cho Phaät chuyeån phaùp luaân khoâng coù caùc chöôùng ngaïi. Nhö lai theo thôøi chuyeån chaùnh phaùp luaân khoâng coù caùc trôû ngaïi. Thaàn ñaát töï nghó mình ñaõ coù coâng lao, nay ñaõ ñöôïc quaû, taâm sinh vui möøng, do ñoù neân cao tieáng xöôùng tröôùc. Laïi coù thuyeát noùi: Trong chuùng hoäi baáy giôø, duø coù caùc vò trôøi khaùc, nhöng nghe thaàn ñaát voán nhanh nheïn neân xöôùng tröôùc. Nhö hoâm nay choã ñaïi chuùng nhoùm hoïp, ngöôøi vôùi taùnh nhanh nheïn, thöôøng vui möøng cao tieáng xöôùng tröôùc. Thaàn ñaát cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Vì thaàn ñaát kia caûm thaáy raát vui möøng cho neân xöôùng tröôùc. Laïi coù thuyeát noùi: Laø phaùp thöù lôùp. Vì sao? Vì thaàn ñaát xöôùng tröôùc, keá laø thaàn hö khoâng, traûi qua khoaûng treân ñeán coõi trôøi Phaïm Theá. Hoûi: Nhö ôû choã khôûi tieáng thì aâm thanh lieàn döùt ngay ôû ñoù sao noùi laø treân leân ñeán coõi Phaïm theá? Ñaùp: Ñaây laø phaùp chuyeån chuyeån. Thaàn ñaát xöôùng roài, vò trôøi khaùc laïi xöôùng. Chuyeån chuyeån nhö theá cho ñeán coõi Phaïm Theá. Gioáng nhö moät ngoïn ñeøn chuyeån chuyeån chaùy saùng aâm thanh kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Nhö trôøi cuõng hieåu phaùp, vì sao laïi noùi vì con ngöôøi maø

chuyeån phaùp luaân? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì con ngöôøi thaáy ñeá tröôùc, trôøi thaáy ñeá sau. Laïi coù thuyeát noùi: Vì con ngöôøi laø hieän thaáy, trôøi chaúng phaûi hieän thaáy. Laïi coù thuyeát noùi: Do con ngöôøi laøm chöùng, chaúng phaûi do trôøi laøm chöùng. Laïi coù thuyeát noùi: Vì haønh nghieäp cuûa Phaät ñoàng vôùi ngöôøi, trôøi thì khoâng ñoàng. Laïi coù thuyeát noùi: Vì caùc trôøi cuõng töø trong nôi con ngöôøi ñaït ñöôïc lôïi ích toát ñeïp. Laïi coù thuyeát noùi: Vì trong con ngöôøi coù

boán chuùng. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ôû choã naày dieät thì cuõng ôû choã aáy sinh, tuy coù baäc Thaùnh ñaày khaép caùc cung trôøi. Trong coõi ngöôøi coù ngöôøi ñaõ chöùng phaùp cam loä, neân khoâng goïi laø phaùp dieät. Neáu khoâng coù ngöôøi chöùng, môùi goïi laø phaùp dieät. Cho neân, neáu ôû choã naày dieät, cuõng ôû choã aáy sinh. Neáu Chuyeån luaân Thaùnh vöông xuaát theá, thì tieáng noùi thaáu ñeán cung trôøi Tha hoùa töï taïi. Tieáng noùi cuûa Kieàu-traàn-nhö, v.v... thaáu ñeán coõi Phaïm theá, tieáng noùi cuûa Phaät thaáu ñeán A-ca-nò-traù. Hoûi: Vì sao tieáng cuûa vua Chuyeån luaân thaáu ñeán cung trôøi Töï Taïi, tieáng noùi cuûa Kieàu-traàn-nhö, v.v... thaáu ñeán coõi Phaïm theá, tieáng noùi cuûa Phaät thaáu ñeán coõi trôøi A-ca-nò-traù? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Chuùng sinh gaây ra nghieäp coù haï, trung, thöôïng. Ngöôøi gaây ra nghieäp phaåm haï, tieáng noùi thaáu ñeán cung trôøi Töï Taïi. Ngöôøi gaây ra nghieäp phaåm trung, tieáng noùi thaáu ñeán coõi Phaïm theá. Ngöôøi gaây ra nghieäp phaåm thöôïng, tieáng noùi thaáu ñeán coõi trôøi A-ca-nò-traù. Laïi coù thuyeát noùi: Chuùng sinh gaây ra nghieäp ñöôïc tieáng khen coù haï, trung, thöôïng. Ngöôøi gaây ra nghieäp phaåm haï, tieáng noùi thaáu ñeán cung trôøi Töï Taïi. Ngöôøi gaây ra nghieäp phaåm trung, tieáng noùi thaáu ñeán coõi Phaïm theá. Ngöôøi gaây ra nghieäp phaåm thöôïng, tieáng noùi thaáu ñeán coõi trôøi A-ca-nò-traù. Laïi coù thuyeát noùi: Chuùng sinh khen ngôïi cha meï, Sö tröôûng, Sa-moân, Baø-la-moân coù phaåm haï, trung, thöôïng. Neáu ngöôøi haønh phaåm haï, tieáng noùi thaáu ñeán cung trôøi Töï Taïi. Ngöôøi taïo phaåm trung, tieáng noùi thaáu ñeán coõi Phaïm theá. Ngöôøi taïo phaåm thöôïng, tieáng noùi thaáu ñeán coõi trôøi A-ca-nò-traù. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu Chuyeån luaân Thaùnh vöông xuaát theá, thì

duøng möôøi ñieàu thieän ñeå giaùo hoùa vaø seõ nhaän laáy quaû baùo trong saùu taàng trôøi coõi Duïc. Neáu coù ngöôøi môùi sinh leân coõi trôøi, thì chö Thieân vui möøng: ta thoï vui thaân thuoäc, nay ñaõ theâm nhieàu! Vì luùc Chuyeån luaân Thaùnh vöông xuaát theá, chö Thieân ñeàu vui möøng, neân tieáng cuûa Vua Chuyeån luaânï thaáu ñeán cung trôøi Töï Taïi. Vì Phaïm thieân thænh Phaät Chuyeån phaùp luaân neân tieáng thaáu ñeán Phaïm theá. Chö Thieân Thuû-ñaø-hoäi giaùc ngoä Boà-taùt, neân xuaát hieän taïi thaønh Ca-tyø-la-ñaït ñöôïc trí voâ thöôïng, vì theá Phaät xuaát hieän ôû ñôøi, neân tieáng thaáu ñeán coõi trôøi A-ca-nò-traù. Laïi coù thuyeát noùi: Chuyeån luaân Thaùnh vöông laø ngöôøi aùi duïc, do ñoù, tieáng thaáu ñeán xöù khoâng lìa duïc. Vì trong Phaïm theá coù cao thaáp, treân döôùi, neân tieáng noùi cuûa Toân giaû Kieàu-traàn-nhö thaáu ñeán coõi Phaïm theá. Vì Phaät coù ñaïi danh xöng toái thaéng, neân tieáng noùi cuûa Phaät thaáu ñeán coõi A-ca-nò-traù. Neáu coù chuùng sinh coõi Höõu Ñaûnh coù nhó thöùc, thì tieáng noùi cuûa Theá toân cuõng neân thaáu ñeán coõi ñoù, vì Ñöùc Theá toân ñaõ roäng tu voâ löôïng nghieäp ñöôïc khen ngôïi. Hoûi: Vì sao aâm thanh cuûa Chuyeån phaùp luaân thaáu ñeán coõi Phaïm theá? Ñaùp: Vì Phaïm theá laø xöù taát caû loaøi ngöôøi ñeàu toân troïng. Laïi coù thuyeát noùi: Vì Phaïm theá ñaõ taïo ra giôùi haïn cuûa Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi. Laïi coù thuyeát noùi: Vì Phaïm Theá coù treân döôùi, cao thaáp. Laïi coù thuyeát noùi: Vì ñòa kia coù phaùp giaùc quaùn laø caên baûn cuûa ngoân ngöõ, nhö noùi: do taâm giaùc quaùn, neân coù lôøi noùi. Laïi coù thuyeát noùi: Vì coõi kia coù

nhó thöùc thieän nhieãm oâ voâ kyù khoâng aån maát cuûa ñòa mình. Laïi coù thuyeát noùi: Vì coõi kia coù thieän nhieãm oâ, voâ kyù khoâng aån maát cuûa ñòa mình, coù phaùp taïo taùc. Do vieäc naày, neân tieáng noùi thaáu ñeán coõi PhaïmTheá. Hoûi: Phaùp Chö Phaät giaûng noùi ñeàu laø phaùp luaân phaûi chaêng? Ñaùp: Khoâng. Noùi kieán ñaïo, ñoù goïi laø phaùp luaân. Hoûi: Nghe Phaät noùi phaùp, soá ngöôøi nhaäp kieán ñaïo laø nhieàu, vì sao khoâng goïi laø phaùp luaân? Ñaùp: Soá ngöôøi kieán ñaïo aáy duø laø phaùp luaân, nhöng khoâng ôû ban ñaàu, vì ngöôøi nhaäp phaùp ñaàu tieân môùi goïi laø phaùp luaân, ngöôøi nhaäp phaùp sau cuøng nhö Tu-baït-ñaø-la, cuõng ñöôïc goïi laø phaùp luaân. Hoûi: Taát caû chö Phaät ñeàu chuyeån phaùp luaân ôû nöôùc Ba-la-naïi. Xöù aáy coù nhaát ñònh khoâng? Neáu nhaát ñònh thì laøm sao hieåu thuyeát naày, nhö

noùi: Phaät Nhieân Ñaêng chuyeån phaùp luaân ôû thaønh Ñaêng Quang? Neáu khoâng nhaát ñònh thì laøm sao hieåu keä Ñaøm-Ma Tu-Boà-Ñeà ñaõ noùi, nhö keä noùi: Neân nghó choã Phaät quaù khöù nöông Ñaïi thaønh Ca-da, thí röøng nai Ñeàu ôû xöù naày kheùo phaân bieät Phaùp maàu thanh tònh khoâng coù treân. Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Neân noùi raèng: Coù boán choã nhaát ñònh: Choã caây Boà-ñeà chuyeån phaùp luaân, choã treân trôøi, ñeán döôùi ñaát, choã hoùa hieän thaàn bieán lôùn. Laøm sao bieát caây Boà-ñeà laø nhaát ñònh? Nghe noùi coù vua Chuyeån luaân Vaên-ñaø-kieät cuøng boán binh chuûng bay ñi trong hö khoâng, ngang qua treân caây Boà-ñeà, thì xe baùu döøng laïi, khoâng theå bay tieáp. Baáy giôø, nhaø vua hoaûng sôï, nghó raèng: Nay ta e raèng saép, maát ngoâi vua, saép maát maïng chaêng? Thaàn caây Boà-ñeà noùi vôùi vua: Ñaïi vöông ñöøng sôï! Khoâng maát ngoâi vua, cuõng khoâng maát maïng! Ñaïi vöông khoâng thaáy döôùi caây Boà-ñeà, trong ñoù coù toøa kim cöông, taát caû Boà-taùt ñeàu ngoài treân toøa naày, ñeàu chöùng ñöôïc trí voâ thöôïng. Ñaïi vöông muoán ñi qua, thì haõy traùnh choã naày, ñi con ñöôøng khaùc! Luùc aáy, nhaø vua xuoáng xe, ñem caùc thöù cuùng döôøng caây Boà- ñeà xong, ñi theo con ñöôøng khaùc. Do vieäc naày, neân bieát ñöôïc caây Boà-ñeà laø choán nhaát ñònh. Vì sao bieát ñöôïc nôi choán chuyeån phaùp luaân laø nhaát ñònh? Töùc do keä treân, bieát ñöôïc choã ñoù laø nhaát ñònh. Vì sao bieát ñöôïc töø treân trôøi ñeán choã döôùi ñaát laø nhaát ñònh? Nghe noùi sau khi Phaät qua ñôøi, töø treân trôøi xuoáng choã döôùi ñaát coù caùc vieäc khoå naõo, caùc Tyø-kheo boû nôi choán ra ñi, dò hoïc ngoaïi ñaïo ñeán ôû trong ñoù, caùc Tyø-kheo laïi ñeán choã aáy, noùi vôùi ngoaïi ñaïo: Ñaây laø thaày ta, töø treân trôøi tôùi choã naày. Ngoaïi ñaïo laïi noùi: Laø choã cuùng teá trôøi, thöôøng truù cuûa ta, cho ñeán dieãn ra cuoäc tranh chaáp quyeát lieät. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo noùi vôùi ngoaïi ñaïo: Nay neân cuøng nhau laäp lôøi noùi thaønh thaät, neáu thuoäc veà ngöôøi naøo, thì seõ coù ñieàm laønh! Caùc ngoaïi ñaïo ñeàu im laëng. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo beøn laäp lôøi thaønh thaät, caùc thaàn ñeàu chöùng bieát: Neáu khieán choán naày laø nôi cuûa Chö Phaät quaù khöù laøm maãu möïc cho söï noùi phaùp thì seõ hieän ñieàm laønh. Khi ñoù, taïi truù xöù kia, coù coät ñaù to, phía treân coù con sö töû ñaù, lieàn gaàm lôùn. Caùc ngoaïi ñaïo sôï haõi neân boû ñi. Trong mieäng sö töû tuoân ra caùc traøng hoa baùu quaán quanh coät ñaù xanh cuøng khaép moïi nôi.

Do vieäc aáy neân bieát Ñöùc Phaät töø treân trôøi ñeán choã döôùi ñaát laø choán nhaát ñònh. Vì sao bieát ñöôïc choã hieän ñaïi thaàn bieán laø nhaát ñònh? Vì khi Phaät coøn ôû ñôøi, caùc ngoaïi ñaïo thöôøng tìm Phaät ñeå cuøng so taøi hieän baøy thaàn bieán, traûi qua möôøi saùu nöôùc lôùn, Phaät khoâng hieän thaàn bieán laàn trôû veà ñeán nöôùc Xaù-veä, môùi hieän thaàn bieán. Do vieäc naày neân bieát ñöôïc choã hieän thaàn bieán laø coá ñònh. Hoûi: Neáu choã chuyeån phaùp luaân laø nhaát ñònh thì Phaät Nhieân Ñaêng chuyeån phaùp luaân ôû thaønh Ñaêng Quang, vôùi thuyeát naày noùi laøm sao hieåu? Ñaùp: Nay nöôùc Ba-la-naïi naày, töùc laø thaønh Ñaêng Quang ngaøy xöa. Laïi coù thuyeát noùi: Coù ba choã nhaát ñònh: Caây Boà-ñeà, treân trôøi ñeán choã döôùi ñaát, choã hieän ñaïi thaàn bieán. Ba choã naày coá ñònh, nhö ñaõ noùi treân, Ba choã khoâng nhaát ñònh laø nôi chuyeån phaùp luaân, nôi giaùng sinh vaø nôi nhaäp Nieát-baøn. Vì sao bieát ñöôïc nôi chuyeån phaùp luaân laø khoâng nhaát ñònh? Nhö A-la-uaát-ñaø-ca-töû khoâng qua ñôøi neân Phaät khoâng ñeán choã ñoù ñeå vì oâng ta giaûng noùi phaùp, vaø töø nöôùc Ma-giaø-ñaø daãn ñeán nöôùc Ba-la-naïi? Hoûi: Neáu choã chuyeån phaùp luaân khoâng nhaát ñònh, thì laøm sao hieåu keä cuûa Ñaøm-ma-tu-boà-ñeà noùi? Ñaùp: Vaán ñeà naày chaúng caàn hieåu. Vì sao? Vì ñaây chaúng phaûi tu- ña-la, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, ñaây chaúng qua laø phöông phaùp soaïn vaên tuïng. Thoâng thöôøng ngöôøi soaïn vaên tuïng lôøi noùi phaûi vöôït qua söï thaät. Hoûi: Neáu muoán hieåu thì phaûi hieåu theá naøo? Ñaùp: Quaù khöù cuõng töøng coù Phaät chuyeån phaùp luaân ôû choã ñoù, do ñoù neân noùi nhö theá. Hoûi: Ba-la-naïi laø nghóa gì? Ñaùp: Coù con soâng teân laø Ba-la-naïi, thaønh vua ñöôïc xaây döïng caùch soâng aáy khoâng xa, neân goïi laø Ba-la-naïi. Hoûi: Vì sao goïi laø nôi baøn luaän cuûa vò tieân? Ñaùp: Hoaëc noùi raèng: Taát caû chö Phaät ñeàu chuyeån phaùp luaân ôû nöôùc Ba-la-naïi, , chö Phaät laø nhöõng vò tieân hôn heát. Vì laàn ñaàu tieân, chuyeån phaùp luaân ôû nôi ñoù, neân goïi laø choã vò tieân baøn luaän. Hoaëc noùi raèng: Chö Phaät khoâng caàn phaûi chuyeån phaùp luaân ôû choã aáy, vì vaøo thôøi Phaät ra ñôøi, ñaõ coù ñaïi tieân A-la-haùn cö truù nôi ñoù, nay ñang cö truù, seõ cö truù. Neáu Phaät khoâng xuaát theá thì ñaõ coù Bích-chi Phaät ôû. Neáu khoâng coù Bích-chi Phaät, thì ñaõ coù vò tieân ñaït naêm thoâng ôû.

Do vieäc naày, neân goïi laø choã baøn luaän cuûa vò tieân, cuõng goïi laø truï xöù cuûa vò tieân. Röøng thí nai coù nghóa gì? Baày nai ñi daïo ôû trong ñoù, goïi laø röøng nai. Laïi nöõa, vua Phaïm-ma-ñaït thí röøng caây naày cho ñaøn nai, neân goïi laø röøng thí nai. Laïi Ñöùc Theá toân noùi: Tyø-kheo naày ñaõ döùt heát laäu, trôøi Ba möôi ba thöôøng nhoùm hoïp, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Vì kinh Ba- Lôïi -chaát -Ña Thoï Duï laø choã caên baûn cuûa luaän naày. Hoaëc cho trôøi Ba möôi ba coù trí hieåu roõ hieän tieàn, bieát Tyø-kheo ñaõ döùt heát laäu, chaúng do so saùnh töôùng maø bieát. Muoán quyeát ñònh noùi trôøi Ba möôi ba khoâng coù trí hieåu roõ hieän tieàn laø trí cuûa töôùng so saùnh. Vì sao? Vì tueä sinh ñaéc khoâng bieát phaùp laäu taän. Chính vì vieäc treân, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Neáu tueä sinh ñaéc khoâng theå bieát ñöôïc phaùp laäu taän, thì chö thieân kia laøm sao bieát? Ñaùp: Vì naêm vieäc neân bieát: 1. Ñöùc Theá toân khôûi taâm theá tuïc.

Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá toân khôûi taâm theá tuïc? Ñaùp: Vì hôïp yù Ñöùc Theá toân. Ai laø ngöôøi Theá toân hôïp yù nhaát? Ñoù laø ngöôøi coù theå döùt boû höõu ôû vò lai. Ñöùc Theá toân cuõng noùi: Neáu Tyø-kheo laø ngöôøi khôûi phaàn ít höõu ôû vò lai, thì ta seõ khoâng khen ngôïi ngöôøi ñoù, cho ñeán noùi roäng. Tyø-kheo kia ñaõ döùt boû höõu ôû vò lai, vì hôïp yù Ñöùc Theá toân, neân khôûi taâm theá tuïc. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu muoán cho ngöôøi ñöôïc tha taâm trí, phaûi bieát. 1. Coù khi duøng mieäng noùi, baûo ngöôøi khaùc. 2. Baûo ngöôøi khaùc. Veà nghóa baûo vôùi ngöôøi khaùc, nhö tröôùc ñaõ noùi. 3. Toân giaû kia cuõng khôûi taâm theá tuïc: Hoûi: Vì sao Toân giaû kia cuõng khôûi taâm theá tuïc? Ñaùp: Vì Toân giaû kia, töø voâ thuûy ñeán nay bò phieàn naõo luoân ñoát chaùy, nay ñaõ ñöôïc nguoäi laïnh. Boû caùc nhaäp höøng chaùy, ñöôïc caùc nhaäp maùt meû. Boû chuùng sinh phieàn naõo, ôû trong chuùng sinh thanh tònh, buoâng boû gaùnh naëng cuûa aám nhieãm oâ, ñöôïc aám thanh tònh, vì sinh taâm vui möøng, neân khôûi taâm theá tuïc. 4. Toân giaû kia cuõng baûo vôùi ngöôøi khaùc: Hoûi: Vì sao Toân giaû kia cuõng baûo vôùi ngöôøi khaùc?

Ñaùp: Vì muoán ñeá thaønh thaät noùi trong hieän phaùp, cuõng khieán thí chuû thí cho thöùc uoáng aên, y phuïc, giöôøng, gheá, ngoïa cuï, ñau beänh coù thuoác thang, sinh taâm vui möøng. Cuõng vì muoán chæ roõ cho ngöôøi xuaát gia thöïc haønh coù keát quaû. Vì cho neân baûo ngöôøi khaùc. 5. Töø trôøi Ñaïi Oai Ñöùc ñöôïc nghe: Hoûi: Trôøi Ñaïi Oai Ñöùc laø sao? Ñaùp: Laø trong coõi trôøi aáy coù ngöôøi ñöôïc A-la-haùn. Hoûi: Taát caû ñeàu bieát chaêng? Ñaùp: Neáu laø ngöôøi caên taùnh bình ñaúng thì bieát. Hoûi: Trôøi khaùc kia cuõng khen ngôïi phaùp naày chaêng? Ñaùp: Cuõng khen ngôïi. Hoûi: Neáu vaäy thì vì sao trong ñaây khoâng noùi? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Neáu chö Thieân thöôøng nhoùm hoïp, thì trong ñaây noùi laø trôøi ba möôi ba, trong taùmngaøy, möôøi boán ngaøy, möôøi laêm ngaøy, thöôøng nghó xem ngöôøi, trôøi, coù ai thöïc haønh phaùp thieän hay khoâng? Laïi coù thuyeát noùi: Trong trôøi Ba möôi ba kia, hoaëc coù ngöôøi duï caây Ba-lôïi-chaát-ña-la vôùi A-la-haùn. Vì cho neân khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu trôøi Ba möôi ba nghe con ngöôøi thöôøng thöïc haønh vieäc thieän, thì trôøi seõ vui möøng. Do ñoù neân khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Trôøi Ba möôi ba thöôøng doø xeùt con ngöôøi xem coù ai laøm vieäc thieän, thì seõ che chôû cho hoï, cho neân khen ngôïi. Hoûi: Coù khen ngöôøi Höõu hoïc hay khoâng? Ñaùp: Cuõng khen ngôïi. Nhö kinh noùi: Neáu ngöôøi theá gian hieáu thaûo, vôùi cha meï, thì seõ ñöôïc chö Thieân khen ngôïi, huoáng chi laø ngöôøi Höõu hoïc. Hoûi: Neáu vaäy thì vì sao chæ noùi ngöôøi döùt heát laäu maø khoâng noùi ngöôøi Höõu hoïc? Ñaùp: Vì vöôït hôn, cho ñeán noùi roäng. Laïi coù thuyeát noùi: Vì laáy luùc caây Ba-lôïi-chaát-ña-la raát sum sueâ nôû roä hoa laøm duï. Laïi coù thuyeát noùi: Vì ngöôøi ñaõ döùt heát laäu, neân xöùng ñaùng thoï cuùng döôøng, vì khoâng coù loãi laàm xen laãn, vì khoâng coù toäi loãi, vì khoâng coù ngôø vöïc, oaùn haän cho neân khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, chö Thieân gia theâm nhieàu, thì ñöôøng aùc seõ giaûm ít. Vì cho neân khen ngôïi, gioáng nhö minh vöông trò nöôùc, do daân chuùng ngay thaúng theâm nhieàu. Ngöôøi thieän kia cuõng gioáng nhö theá.

Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, chö Thieân theâm nhieàu, chuùng A-tu-la giaûm ít, nhö luùc maët traêng troøn, nöôùc bieån caû taêng. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, luùc chö Thieân chieán ñaáu vôùi A-tu-la thì seõ thaéng. Nhö caùc thieân töû thaáy ñieàu thieän tinh tieán, chieán thaéng chö Thieân. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, thì oai ñöùc cuûa chö Thieân ñôøi sau seõ vöôït hôn oai ñöùc cuûa chö Thieân ñôøi tröôùc, vì cho neân khen ngôïi. Nhö duøng vò ngoït thí cho vöôït hôn ngöôøi thí ôû ngaû tö ñöôøng. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, duøng moät chuùt thöùc aên thí cho, seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi, vì cho neân khen ngôïi. Nhö Ma ha Ca- dieáp duøng moät ñoà ñöïng haït luùa toát, naáu côm ñem thí cho A-ni-loâ-ñaàu moät böõa aên. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, ngöôøi thaáy, coù theå sinh taâm kính tin, seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Vì cho neân khen ngôïi. Nhö eånh öông, choù döõ haø hôi Chieân-ñaø-la, vì ñeå toû loøng kính tin, neân ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, nguïc tuø sinh töû seõ ñöôïc gaëp ñaïi aân xaù. Nhö vua sinh con, ñaïi xaù lao nguïc. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, thì seõ coù theå ñöôïc chæ baøy roõ raøng ñaïo ñöôøng thieän, ñöôøng aùc, nhö khi maët trôøi moïc, thì thaáy con ñöôøng baèng phaúng hoaëc gian nan nguy hieåm. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, thì seõ khoâng maát ngoâi trôøi, khoâng ñoïa ñöôøng aùc, vì laïi ñöôïc ngoâi vò trôøi, gioáng nhö Ñeá-thích. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, thì taát caû theá gian ñeàu thöôøng ñöôïc lôïi ích, chaúng luùc naøo khoâng coù, gioáng nhö thaày toát seõ daïy ñeä töû toát, thöôøng ñöôïc lôïi ích, chaúng luùc naøo khoâng coù. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn thì cho duø coù nhaïc trôøi, nhöng vaãn coù theå lìa boû, tö duy ñöôïc an tónh, nhö Ñeá-thích, vua Chuyeån luaân, vua Dieâm La nghó ñöôïc xuaát gia. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, thì taát caû theá gian seõ ñöôïc nghe caùc phaùp baùu nhö phaåm ñaïo, v.v... maø thöôøng ñöôïc doài daøo, nhö

thuyeàn bieån chôû cuûa baùu, laøm cho thieân haï ñöôïc no ñuû. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ñôøi coù A-la-haùn, thì taát caû ngöôøi ñôøi ñeàu ñöôïc höôûng thuù vui, nhö muøa luùa chín no ñuû. Ngöôøi laøm vieäc thieän kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Coù phaûi vì khen ngôïi taát caû A-la-haùn khoâng? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Ñeàu khen ngôïi taát caû A-la-haùn. Vì sao? Vì chö Thieân thöôøng thích khen ngôi ngöôøi thieän. Taát caû vieäc laøm ñeàu xong, raát laø ít, cho neân ñeàu khen. Laïi coù thuyeát noùi: Khoâng caàn phaûi khen ngôïi taát caû A-la-haùn. Vì neáu A-la-haùn taïo neân nghieäp danh döï cuõng giuùp cho chuùng ñöôïc taêng ích thì khen ngôïi. Coøn neáu khoâng laøm neân nghieäp danh döï, thì cho duø coù taïo, cuõng khoâng khieán taêng tröôûng, coù ôû gaàn nhau, cuõng

khoâng bieát, huoáng hoà laø chö Thieân? Laïi coù thuyeát noùi: Neáu giaøu sang maø xuaát gia, nhö vua Thích- baø- ñaø, v.v... thì ñaùng khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Nhö trong kinh naày noùi: A-la-haùn thì khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu ngöôøi coù ñaïi trí, coù phöôùc baùo lôùn, neáu coù theå laøm cho caùc chuùng trôøi taêng, ñöôøng aùc giaûm ít thì môùi ñaùng khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu laøm lôïi ích ngöôøi maø khoâng caûm thaáy nhaøm moûi, nhö Xaù-lôïi-phaát v.v... thì ñaùng khen ngôïi. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu coù khaû naêng hoä trì phaùp Phaät, laøm nôi quy höôùng cho ñôøi, thì ñaùng khen ngôïi. Hoûi: Chö Thieân coù bieát ngöôøi taêng thöôïng maïn khoâng? Ñaùp: Neáu ngöôøi coù taêng thöôïng maïn, töï noùi laø A-la-haùn, thì chö Thieân khoâng bieát. Neáu ngöôøi khoâng coù taêng thöôïng maïn, maø töï noùi ñöôïc quaû A-la-haùn thì chö Thieân seõ bieát. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu laø ngöôøi coù caên thieän saâu daøy, khôûi taêng thöôïng maïn, thì chö Thieân khoâng bieát. Neáu ngöôøi quaùn töôûng baát tònh, leä thuoäc coõi Duïc, sinh taêng thöôïng maïn thì bieát. Nhö Ñeá-thích, vaøo thôøi khoâng coù Phaät, neáu thaáy ngöôøi naøo soáng raûnh rang thaûnh thôi lieàn ñeán nôi ñoù, quaùn saùt ngöôøi naày coù töôùng thaønh Phaät hay khoâng. Ñeá-thích coøn theá, huoáng chi laø caùc vò trôøi khaùc maø khoâng bieát? Hoûi: Laïi bieát ngöôøi phaïm giôùi khoâng? Ñaùp: Neáu phaïm giôùi thoâ thì bieát, teá thì khoâng bieát. Laïi, Ñöùc Theá toân noùi: Coù hoùa phaùp ñieàu phuïc coù nhö phaùp tu haønh,

cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Kinh Thieàn Na Leâ sö laø choã caên baûn ñeå soaïn luaän naày. Nghe noùi noùi ôû nöôùc Ma-giaø-ñaø coù beänh dòch lan roäng. Ñang trong muøa dòch naày, ngöôøi phuï taù cho vua Taàn-baø-sa-la, nöôùc Ma-giaø- ñaø, coù nhieàu ngöôøi cheát. Laïi coù thuyeát noùi: Luùc vua A-xaø-theá gieát vua cha, cuõng gieát luoân quan phuï taù taû höõu cuûa haàu gaàn vua cha. Baø con cuûa quan phuï taù ñeán xin Toân giaû A-nan vì mình thöa hoûi Phaät: ÔÛ caùc nô thoân xoùm, nhö nhöõng ngöôøi tin öa Phaät, sau khi qua ñôøi, Ñöùc Theá toân thöôøng noùi veà choã sinh cuûa hoï. Hoâm nay caùc thaân thuoäc cuûa toâi ôû nöôùc Ma-giaø-ñaø naày, coù soá ngöôøi vöøa qua ñôøi, Phaät khoâng noùi nôi saép sinh. Toân giaû vì toâi thænh vaán Ñöùc Theá toân veà nhöõng ngöôøi vöøa qua ñôøi naày, seõ ñöôïc sinh veà nôi naøo? Baáy giôø, vì choã thaân quen, neân Toân giaû A-nan ñaõ höùa seõ taïo phöông tieän ñeán choã Theá toân, baïch Phaät: Daân chuùng cuûa nöôùc khaùc, coù ngöôøi qua ñôøi, Ñöùc Theá toân thöôøng noùi choã sinh cuûa hoï. Nay quan phuï taù cuûa vua nöôùc Ma-giaø-ñaø vöøa qua ñôøi, Theá toân khoâng noùi choã sinh cuûa hoï. (Vì Phaät khoâng noùi nôi saép sinh cuûa hoï, neân) caùc thaân thuoäc cuûa hoï sinh taâm saàu naõo, khoâng sinh kính tin, cuùi mong Ñöùc Theá toân noùi cho bieát nôi saép sinh cuûa hoï. Ñöùc Theá toân ñaõ thaønh Ñaúng chaùnh giaùc ôû nöôùc Ma-giaø-ñaø, laïi, vua Taàn-baø-sa-la, laø ngöôøi coù taâm raát kính tin Phaät, ñöôïc phaùp roát raùo, cung kính, phuïng söï chuùng taêng. Vì vieäc naày, neân noùi choã sinh cuûa ngöôøi vöøa cheát laø caùc quan phuï taù v.v... cuûa nöôùc Ma-giaø-ñaø. Luùc aáy, Ñöùc Theá toân yeân laëng höùa noùi. Ngaøi lieàn oâm y baùt vaøo thaønh Na-ñeà- kieàn khaát thöïc. Khaát thöïc xong, trôû laïi Tinh xaù. Röûa chaân roài, vaøo phoøng Quaân-xaø-ca, traûi giöôøng ra

ngoài, kheùo thaâu giöõ thaân, taâm, nhaäp thieàn ñònh, muoán quaùn nôi saép sinh cuûa söù haàu nöôùc Ma-giaø-ñaø. Hoûi: Ñöùc Theá toân ñaõ coù tri kieán nhö theá, muoán coù sôû quaùn, leõ ra lieàn bieát ngay, vì sao phaûi traûi giöôøng ngoài, cho ñeán noùi roäng? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì muoán noùi ñeán vieäc saâu xa, khoù bieát, khoù saùng suoát, khoù thaáy. Vì sao? Vì nghóa noùi trong taát caû kinh Phaät saâu xa, khoâng baèng nghieäp. Möôøi hai chi duyeân duø laø raát saâu, nhöng khoâng baèng theå cuûa hai chi laø nghieäp. Ñöùc tin laø raát saâu, möôøi löïc cuûa Nhö lai, bieát nghieäp löïc raát saâu xa. Nghieäp khoâng theå nghó baøn trong boán phaùp khoâng theå nghó baøn, raát laø saâu xa. Kieàn-ñoä nghieäp trong taùm kieàn-ñoä raát laø saâu. Vì vieäc naày, neân Phaät phaûi traûi giöôøng toøa, cho ñeán noùi roäng.

Laïi coù thuyeát noùi: Vì muoán ñôïi ngöôøi ñöôïc hoùa ñoä ñeán nhoùm hoïp. Laïi coù thuyeát noùi: Vì Thieàn-na-lôïi-sö nhoùm hoïp ôû vò lai. Neáu Thieàn-na-lôïi-sö nghe Phaät ñònh noùi ñeán vieäc naày, thì seõ ñeán choã Phaät. Laïi coù thuyeát noùi: Phaät nhaân vieäc naày, cuõng noùi Nhö lai coù taùm coâng ñöùc nhö thaät: 1. Minh ñaày ñuû. 2. Giôùi ñaày ñuû. 3. Noùi phaùp ñaày ñuû. 4. Hieän roõ raøng. 5. Kheùo noùi ñaïo. 6. Ñöôïc baïn toát. 7. Ñöôïc quyeán thuoäc toát. 8. Coù taâm laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sinh. Cuõng theá, noùi roäng nhö kinh. Laïi coù thuyeát noùi: Vì muoán cho Toân giaû A-nan nghe, nhôù giöõ khoâng queân, vì taêng theâm taâm toân troïng, khaùt khao, ngöôõng moä. Laïi coù thuyeát noùi: Vì muoán döùt boû taâm khinh deå, khoâng coù thaät ñöùc, neân coù ngöôøi coù moät chuùt ñieàu hieåu bieát, ngöôøi khaùc ñeán hoûi, vì khinh deã, neân hoûi, lieàn ñaùp. Nhö lai muoán thò hieän, nay duø coù tri kieán nhö theá, leõ ra heã nghó ñeán laø bieát ngay, nhöng vaãn coá taïo ra phöông tieän, huoáng chi laø tieåu trí, maø khoâng coá taïo ra phöông tieän hay sao? Laïi coù thuyeát noùi: Vì muoán theå hieän ngöôøi, phaùp thoâng saùng, neân Theá toân cuõng noùi thoâng minh. Coù ba thöù töôùng: 1. Kheùo tö duy ñoái töôïng tö duy. 2. Kheùo noùi ñieàu mình noùi. 3. Kheùo laøm ñieàu mình laøm. Laïi coù thuyeát noùi: Caùc quan phuï taù v.v... nöôùc Ma-giaø-ñaø coù caùc thöù nhaân, coù caùc thöù quaû, coù caùc thöù nghieäp, caùc thöù baùo, sinh khaép trong saùu taàng trôøi coõi Duïc. Ñöùc Theá toân vì muoán quaùn kyõ vieäc nhö cho neân môùi traûi giöôøng, gheá, cho ñeán noùi roäng. Laïi coù thuyeát noùi: Luùc Phaät saép nhaäp thieàn ñònh, A-nan beøn hoûi veà vieäc naày, Phaät chöa ñaùp, lieàn nhaäp thieàn ñònh. Baáy giôø, Ñöùc Theá toân, vaøo luùc ñaàu hoâm xuaát thieàn ôû tröôùc Tyø-kheo taêng traûi giöôøng ngoài. Luùc aáy, Toân giaû A-nan nghó: Nay thaân taâm Ñöùc Theá toân vaéng laëng, ñuùng laø luùc hoûi. Phaät bieát taâm A-nan ñang nghó gì, beøn baûo A-nan: Caùc phuï taù, v.v... nöôùc Ma-giaø-ñaø, goàm coù taùm vaïn boán ngaøn, hoaëc quaù soá naày, hoaëc hoùa phaùp ñieàu phuïc, hoaëc laø nhö phaùp tu haønh, döùt heát ba kieát,

ñöôïc ñaïo Tu-ñaø-hoaøn, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Theá naøo laø phuï taù? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì laø quyeán thuoäc beân trong cuûa vua Taàn-baø-sa-la, neân goïi laø phuï taù. Laïi coù thuyeát noùi: Vì thöôøng haàu haï Tam baûo, goïi laø phuï taù. Laïi coù thuyeát noùi: Ñaây laø danh töø ñôøi tröôùc. Vì sao? Vì vua Taàn-

baø-sa-la xöa kia töøng laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông, trong khi ñang ñi daïo vôùi boán thöù binh treân hö khoâng, xe baùu cuûa vua boãng nhieân khoâng ñi nöõa, noùi roäng nhö treân. Trong chuyeån phaùp luaân, cho ñeán taùm möôi boán ngaøn phuï taù cuûa vua, cuùng döôøng caây Boà-ñeà roài, ñi theo con ñöôøng khaùc. Chuyeån luaân Thaùnh vöông baáy giôø, chính laø vua Taàn-baø-sa-la hieän nay taùm möôi boán ngaøn ngöôøi phuï taù baáy giôø, chính laø caùc phuï taù hoâm nay. Vì cho neân bieát laø teân goïi laø luùc ñôøi tröôùc. Laïi coù thuyeát noùi: Caùc phuï taù naày giuùp vua trò vì hai nöôùc, laøm cho nöôùc ñöôïc doài daøo, höng thònh. Sau khi caùc vò aáy qua ñôøi, hai nöôùc troáng roãng, neân goïi laø phuï taù. Trong kinh Phaät noùi laø caùc phuï taù, coù ngöôøi laø hoùa phaùp ñieàu phuïc, coù ngöôøi nhö phaùp tu haønh maø khoâng phaân bieät. Kinh Phaät laø choã caên baûn soaïn luaän naày. Ñieàu trong caùc kinh khoâng noùi, nay vì muoán noùi neân soaïn luaän aáy. Hoûi: Theá naøo laø hoùa phaùp ñieàu phuïc? Theá naøo laø nhö phaùp tu haønh? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Caùc vò phuï taù cuûa Ma-kieät, thaân trôøi thaáy phaùp, goïi laø hoùa phaùp ñieàu phuïc, thaân ngöôøi thaáy phaùp, goïi laø nhö phaùp tu haønh. Laïi coù thuyeát noùi: Caùc phuï taù cuûa nöôùc Ma-kieät khoâng thoï giôùi thaáy phaùp, goïi laø hoùa phaùp ñieàu phuïc. Ngöôøi thoï giôùi thaáy phaùp, ñöôïc goïi laø Nhö phaùp tu haønh. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu troàng caên thieän ôû ñaây, cuõng khieán cho thaønh thuïc, ôû choã kia ñöôïc giaûi thoaùt, goïi laø Hoùa phaùp ñieàu phuïc. Ñoái vôùi ba vieäc naày ñeàu ñöôïc ñaày ñuû, goïi laø nhö phaùp tu haønh. Cuõng theá, troàng caên thieän ñaït phaàn ôû ñaây, nhaäp kieán ñaïo trong kia, nôi caên thieän quaùn ñeá trong ñaây, nhaäp kieán ñaïo trong kia, thoï laõnh giôùi giaû danh trong ñaây, ñöôïc giôùi chaân thaät trong kia, ñöôïc theo kòp giôùi giaûi thoaùt, giôùi thieàn trong ñaây, ñöôïc giôùi voâ laäu trong kia. Taâm hoïc thieän, giôùi hoïc thieän trong ñaây, tueä hoïc thieän trong kia. Ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn trong ñaây, ñöôïc caên thieän ñoái trò, ñöôïc tònh kieán trong kia. Ñöôïc naêm caên nhö tín caên, v.v... trong ñaây, ñöôïc tín khoâng hö hoaïi trong kia, phaûi bieát cuõng theá.

Laø hoùa phaùp ñieàu phuïc ñaõ gieo troàng caên thieän ñaït phaàn trong ñaây, töùc nhaäp kieán ñaïo trong ñaây. Troàng caên thieän quaùn ñeá trong ñaây, töùc nhaäp kieán ñaïo trong ñaây. Nhaäp kieán ñaïo trong ñaây, thoï giôùi giaû danh trong ñaây, töùc ñöôïc giôùi chaân thaät trong ñaây. Ñaït ñöôïc giôùi thieàn, giôùi giaûi thoaùt trong ñaây, töùc ñöôïc giôùi voâ laäu trong ñaây. Giôùi hoïc thieän, taâm hoïc thieän trong ñaây, töùc tueä hoïc thieän trong ñaây. Ñöôïc Tu-ñaø-hoaøn trong ñaây, töùc ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn trong ñaây. Ñöôïc tu caên thieän ñoái trò trong ñaây, töùc ñöôïc tònh kieán trong ñaây. Ñöôïc naêm caên nhö tín caên v.v... trong ñaây, töùc ñöôïc tín baát hoaïi trong ñaây, phaûi bieát cuõng theá. Ñoù laø nhö phaùp tu haønh. Hoûi: Vì sao ngöôøi thaáy phaùp ôû coõi trôøi, goïi laø hoùa phaùp ñieàu phuïc, coøn ngöôøi thaáy phaùp trong coõi ngöôøi, thì goïi laø nhö phaùp tu haønh? Ñaùp: Vì taäp hoïc trong coõi ngöôøi, neân Thaùnh ñaïo hieän ôû tröôùc, cuõng thöôøng ñoïc tuïng, hieåu roõ yù nghóa. Sieâng tu phöông tieän ñaàu hoâm, gaàn saùng, thoï phaùp moät, baûy, saùu, baûy, töø luùc maët trôøi laën ñeán khi maët trôøi moïc, ngoài kieát giaø, sieâng naêng tu haønh tinh tieán, truï trong nuùi ñaù, hang nuùi, ñænh an thieàn,

röøng haønh thieàn, döïa vaøo phaùp tröôïng, taïo ra coâng haïnh tinh tieán nhö theá, v.v... roài, sau ñoù Thaùnh ñaïo môùi hieän ôû tröôùc. Trong coõi trôøi khoâng coù vieäc naày. Neáu ôû trong ñaây, tu phöông tieän nhö theá, v.v... Veà sau, sinh leân coõi trôøi kia, khoâng caàn duïng coâng nhieàu, Thaùnh ñaïo vaãn hieän ôû tröôùc, cho neân goïi laø Hoùa phaùp ñieàu phuïc. Neáu ôû trong coõi ngöôøi tu phaùp nhö theá, v.v... thì Thaùnh ñaïo seõ hieän ôû tröôùc, goïi laø Nhö phaùp tu haønh. Theá naøo laø naëng veà duïc? Khoâng bieát ñuû laø sao? Cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao taïo ra phaàn luaâïn naày? Ñaùp: choã chuyeån vaän cuûa hai phaùp naày gioáng nhau: Coù ngöôøi taùnh naëng veà duïc, ngöôøi ñôøi noùi ngöôøi naày khoâng bieát ñuû, coù ngöôøi taùnh khoâng bieát ñuû, ngöôøi ñôøi noùi ngöôøi aáy naëng veà duïc. Hai phaùp naày gioáng nhau, maø ngöôøi ñôøi cho laø moät. Nay vì muoán noùi theå taùnh cuûa hai phaùp treân cuõng coù khaùc nhau, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Theá naøo laø naëng veà duïc? Ñaùp: Chöa ñöôïc saéc, thanh, höông, vò, xuùc, ñaây laø noùi ngöôøi taïi gia. Y phuïc, thöùc uoáng aên, giöôøng, gheá, ngoïa cuï v.v... Ñaây laø noùi ngöôøi xuaát gia. Neáu duïc, thöôøng duïc, raát naëng veà duïc cho ñeán noùi roäng. Ngöôøi taïi gia mong caàu caùc caûnh giôùi nhö saéc v.v... rong ruoåi khaép boán phöông. Ngöôøi laøm ruoäng thì mong caàu ruoäng ñaát, vöôøn röøng, traâu,

deâ v.v... chaát chöùa caùc thöù noâng cuï, caùc thöù gioáng luùa, luùa mì, ñeå giuùp cho söï soáng haèng ngaøy. Ngöôøi giaøu sang thì mong caàu ngoâi vua, coõi nöôùc, thaønh aáp, voi, ngöïa, caùc thöù cuûa baùu nhö vaøng, baïc, löu ly v.v... Ngöôøi xuaát gia thì mong vaät caàn duøng nhö y, baùt phoøng, nhaø, ñeä töû, ñoà chuùng v.v... Ñoù goïi laø naëng veà duïc. Khoâng bieát ñuû: Ñaõ ñöôïc saéc, thanh, höông, vò, xuùc, ñaây laø noùi ngöôøi taïi gia. Ñaõ ñöôïc y phuïc, thöùc uoáng aên, duïng cuï giöôøng, gheá, v.v... laø noùi ngöôøi xuaát gia, khoâng bieát ñuû, laø khoâng theå vöøa yù caùi mình ñaõ ñöôïc, cho ñeán noùi roäng. Ngöôøi taïi gia khoâng bieát ñuû: neáu vôùi moät maûnh ruoäng, khoâng bieát ñuû, laïi mong caàu hai maûnh. Vôùi hai maûnh ruoäng, khoâng bieát ñuû, cho ñeán mong caàu ñöôïc nhieàu, cuõng khoâng bieát ñuû. Vöôøn, röøng, traâu, deâ v.v... cho ñeán vaät duïng giuùp cho ñôøi soáng, noùi cuõng gioáng nhö theá. Ngöôøi giaøu sang, ñoái vôùi moät ngoâi vua, khoâng bieát ñuû, mong caàu hai ngoâi vua, Vôùi hai ngoâi vua, khoâng bieát ñuû, cho ñeán caàu ñöôïc nhieàu ngoâi vua, cho ñeán caàu ñöôïc nhieàu ngoïc, ngaø chaâu baùu, noùi cuõng gioáng nhö theá. Ngöôøi xuaát gia, ñoái vôùi moät y baùt, khoâng bieát ñuû, mong caàu ñöôïc hai, ba cho ñeán caàu nhieàu khoâng bieát ñuû, cho ñeán duïng cuï giuùp ích söï soáng, khoâng bieát ñuû, noùi cuõng gioáng nhö theá. Naëng veà duïc vaø khoâng bieát ñuû coù khaùc gì nhau khoâng? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hai phaùp naày gioáng nhau, duø noùi vì theå taùnh, leõ ra cuõng phaûi noùi coù khaùc nhau. Theá naøo laø naëng veà duïc? Theá naøo laø khoâng bieát ñuû? Naëng veà duïc: Neáu chöa ñöôïc saéc, thanh, höông, vò, xuùc, cho ñeán noùi roäng. Vì sao bieát ñöôïc laø naëng veà duïc? Ñaùp: Vì ñoái töôïng mong caàu neân bieát. Neáu luùc mong caàu caùc caûnh giôùi nhö saéc, v.v..., thöôøng thöïc haønh phöông tieän, vì nhieàu phöông tieän, neân bieát. Vì sao? Vì naëng veà duïc laø nhieàu phöông tieän cuûa nhaân khoâng bieát ñuû, nghóa laø ñaõ ñöôïc saéc, thanh, höông, vò, xuùc, cho ñeán noùi

roäng. Laïi muoán, laïi caàu, laøm sao bieát laø khoâng ñuû? Ñaùp: Neáu ñaõ muoán, roài laïi muoán nöõa, ñieàu naày phaûi thöôøng caàu nhieàu, vì caàu nhieàu, neân bieát. Vì sao? Vì ñaõ muoán, laïi muoán laø nhaân toá cuûa thöôøng caàu nhieàu. Laïi coù thuyeát noùi: Khoâng bieát ñuû laø nhaân, mong muoán nhieàu laø quaû. Hai phaùp naày laïi hieån hieän roõ laãn nhau, hoaëc do nhaân laøm roõ quaû, hoaëc do quaû laøm roõ nhaân. Hai phaùp naày ñeàu laø caên tham baát thieän.

Laïi coù thuyeát noùi: Naëng veà duïc laø ôû yù ñòa, khoâng bieát ñuû laø ôû thaân saùu thöùc. Vì sao? Vì naêm thöùc duyeân theo phaùp hieän taïi, naëng veà duïc duyeân ôû vò lai. Bình luaän: Hai phaùp naày ñeàu ôû thaân saùu thöùc, ñeàu laø phaùp coõi Duïc. Noùi nhö theá laø toát. Theá naøo laø ít muoán (ít muoán)? Theá naøo laø bieát ñuû (bieát ñuû)? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Hai phaùp naày töông töï: Coù ngöôøi taùnh ít ham muoán, ngöôøi ñöøi noùi laø bieát ñuû, Coù ngöôøi taùnh bieát ñuû, ngöôøi ñöøi noùi laø ít muoán. Vì hai phaùp naày gioáng nhau, neân ngöôøi ñöøi cho laø moät. Nay vì muoán noùi theå taùnh cuûa hai phaùp ñoù, cuõng noùi veà söï khaùc nhau, neân soaïn luaän naày. Theá naøo laø ít muoán? Laø chöa ñöôïc saéc, thanh, höông, vò, xuùc, cho ñeán noùi roäng, ñaây laø noùi ngöôøi taïi gia, chö ñöôïc y phuïc, thöùc uoáng aên, cho ñeán noùi roäng, ñaây laø noùi ngöôøi xuaát gia. Neáu khoâng duïc, khoâng thöôøng duïc, khoâng cöïc duïc, cho ñeán noùi roäng. Ngöôøi taïi gia laøm ruoäng maø khoâng mong caàu ruoäng ñaát, v.v... cho ñeán noùi roäng, ngöôøi giaøu sang maø khoâng caàu vöông vò, v.v... cho ñeán noùi roäng, ngöôøi xuaát gia maø khoâng mong caàu y baùt, v.v... cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Theá naøo laø bieát ñuû? Ñaùp: Ñaõ ñöôïc saéc, thinh, höông, vò, xuùc, cho ñeán noùi roäng, laø noùi ngöôøi taïi gia. Ñaõ ñöôïc y phuïc, thöùc uoáng aên, v.v... cho ñeán noùi roäng, ñoù laø noùi ngöôøi xuaát gia. Bieát ñuû: Thích öùng vôùi choã ñöôïc, cho ñeán noùi roäng. Taïi gia bieát ñuû: ñoái vôùi moät maûnh ruoäng bieát ñuû, khoâng caàu hai maûnh ruoäng, cho ñeán moät duïng cuï tö sanh bieát ñuû, khoâng caàu hai, cho ñeán noùi roäng. Ngöôøi giaøu sang ñoái vôùi moät ngoâi vua bieát ñuû, khoâng caàu hai ngoâi vua, ñoái vôùi hai ngoâi vua bieát ñuû, khoâng caàu nhieàu ngoâi vua, cho ñeán noùi roäng. Ngöôøi xuaát gia ñoái vôùi moät y baùt bieát ñuû, khoâng caàu hai, cho ñeán duïng cuï töû sanh khoâng caàu nhieàu, cho ñeán noùi roäng, ít muoán vaø bieát ñuû coù gì khaùc nhau? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Phaùp töông töï naày tuy noùi theå taùnh nhöng vaãn neâu noùi sai khaùc, ít muoán. Neáu chöa ñöôïc saéc, thinh, höông, vò, xuùc, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Laøm sao bieát laø ít muoán? Ñaùp: Vì khoâng mong caàu maø bieát, vì khoâng mong caàu laø nhaân cuûa ít muoán. Bieát ñuû: laø ñaõ ñöôïc saéc, thinh, höông, vò, xuùc, cho ñeán noùi roäng.

Hoûi: Laøm sao laø bieát ñuû? Ñaùp: laø khoâng thöôøng mong caàu, khoâng thöôøng thöïc haønh phöông tieän, khoâng thöôøng thöïc haønh phöông tieän laø nhaân cuûa bieát ñuû, ñoù goïi laø sai khaùc. Coù khi ít mong caàu maø laø ña duïc, coù khi mong caàu nhieàu maø laø ít muoán. It mong caàu maø laø ña duïc. Mong caàu nhieàu maø laø ít muoán: nhö caàu traêm ngaøn löôïng vaøng laøm vaät giuùp ích cho cuoäc soáng haèng ngaøy, ñuû cung caáp cho thaân roài, vaãn coá mong caàu cho nhieàu, ñoù goïi laø mong caàu nhieàu laø khoâng bieát ñuû. Mong caàu nhieàu maø bieát ñuû: laø laø

ñöôïc caùc vaät duïng tö sanh khoâng ñuû cung caáp cho thaân, tuy laïi caàu theâm vaãn laø bieát ñuû. Hoûi raèng: Vì sao hoûi ít muoán maø laïi ñaùp khoâng muoán? Nhö noùi baát duïc, baát thöôøng duïc, baát cöïc duïc? Ñaùp: Caùc vaät tö sanh coù hai thöù: ñuùng phaùp vaø khoâng ñuùng phaùp, ñuùng phaùp laø ít muoán, khoâng ñuùng phaùp laø baát duïc. Laïi coù thuyeát noùi: vaät tö sanh coù hai thöù: sôû öùng vaø chaúng phaûi sôû öùng. Sôû öùng laø ít muoán, chaúng phaûi sôû öùng laø baát duïc. Laïi coù thuyeát noùi: nhaän vaät cuûa ngöôøi coù hai thöù: vì ngu vaø vì döùt khoå, döùt khoå laø ít muoán, ngu laø baát duïc. Laïi coù thuyeát noùi: ñoái vôùi taøi vaät thì baát duïc, ñoái vôùi ñaïo voâ laäu thì duïc. Laïi coù thuyeát noùi: Taát caû A-la-haùn ñaõ döùt haún taâm duïc, thöông xoùt chuùng sanh, thoï vaät cuøng duøng töø ngöôøi, theá naøo laø khoù ñaày? Theá naøo laø khoù nuoâi? Cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Sôû haønh cuûa hai phaùp gioáng nhau, coù ngöôøi taùnh laø khoù ñaày, ngöôøi ñôøi noùi laø khoù nuoâi, coù ngöôøi taùnh laø khoù nuoâi, ngöôøi ñôøi noùi laø ngöôøi khoù ñaày, hai phaùp naày töông töï, ngöôøi ñôøi cho laø moät, nay muoán noùi theå taùnh thì cuõng noùi sai khaùc, maø soaïn luaän naày. Hoûi: Theá naøo laø khoù ñaày? Ñaùp: Uoáng nhieàu, aên nhieàu. Hoûi: Theá naøo laø khoù nuoâi naáng? Ñaùp: Neáu thöôøng uoáng aên. Hoûi: Vôùi hai thöù naày, vì sao khoâng hoûi veà söï khaùc nhau cuûa chuùng? Ñaùp: Neân hoûi, neân noùi raèng: Khoù ñaày, khoù nuoâi coù gì khaùc nhau? Ñaùp: AÊn nhieàu laø khoù ñaày, löïa choïn caùi aên laø khoù nuoâi, maø khoâng hoûi, phaûi bieát, lôøi naày chöa troïn veïn, cho ñeán noùi roäng.

Deã ñaày laø sao? Deã nuoâi laø theá naøo? Cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Vì khoù ñaày, khoù nuoâi nhö treân, do ñoù noùi trung bình. Deã ñaày laø theá naøo? Ñaùp: Khoâng aên nhieàu, khoâng uoáng nhieàu. Deã nuoâi naáng laø sao? Ñaùp: Thöôøng aên. Hoûi: Trong ñaây vì sao khoâng hoûi veà söï khaùc nhau? Ñaùp: Neân hoûi, nhö treân ñaõ noùi, hoaëc coù ít thöùc aên, maø laø khoù ñaày, hoaëc coù nhieàu thöùc aên, maø laø khoù ñaày, hoaëc coù nhieàu thöùc aên maø laø deã ñaày. AÊn ít laø khoù ñaày: leõ ra aên moät voác maø laïi aên hai voác, ñoù goïi laø aên ít maø khoù ñaày. AÊn nhieàu maø laø deã ñaày: neáu aên moät hoäc, töùc laø ñuû cung caáp cho thaân, maø laïi khoâng aên, ñoù goïi laø aên nhieàu maø deã ñaày. Nghe noùi noùi coù con voi caùi teân laø Ma-traø chôû xaù-lôïi Phaät ñeán nöôùc Keá-taân. Do caên thieän aáy, neân sau khi cheát ñöôïc sinh laøm ngöôøi ôû nöôùc Keá-taân. Veà sau, xuaát gia, chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn. Moãi ngaøy aên moät hoäc (10 ñaáu) côm, cho ñeán khi saép nhaäp Nieát-baøn, baûo caùc Tyø-kheo-ni: Caùc coâ haõy nhoùm hoïp laïi! Ta seõ töï noùi phaùp thuø thaéng maø ta ñaõ ñöôïc. Caùc Tyø-kheo- ni ñeàu khoâng tin vaøo lôøi oâng vöøa noùi, neân thöa: OÂng laø ngöôøi deã ñaày! Sao khoâng töï noùi ñaõ ñöôïc phaùp thuø thaéng? Vò La-haùn laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Caùc coâ chôù sinh taâm khoâng tin. Töø khi coù thaân ñeán nay toâi thöôøng laø ngöôøi deã ñaày, cuõng noùi nhaân duyeân ñôøi tröôùc cuûa ta: Ta voán laø voi caùi, ñaõ boû thaân kia roài, nay ñöôïc thaân naày, ta coù theå aên moät hoäc naêm ñaáu côm nhöng chæ aên moät hoäc, cho ñeán noùi roäng. Nhöõng chuyeän nhö theá v.v... duø laø aên nhieàu maø laø deã ñaày. Nghe noùi noùi

vua Ba-tö-naëc coù theå aên hai hoäc côm, uoáng hai hoäc nöôùc caát. Vì laø nhaân duyeân coâng ñöùc cuûa vua, neân nhaân aên moät traùi Tyø- baø, moät nhuùm gaïo, moät khuùc mía ngoït, ngaøy qua ngaøy lôùn daàn. Vì uoáng aên ngaàn aáy neân thaân theå beùo to. Do thaân to lôùn naày, khi ñeán choã Phaät, Ñöùc Phaät beøn hoûi: Thaân theå ñaïi vöông beùo, lôùn, coù moûi meät khoâng? Baáy giôø, vua Ba-tö-naëc taâm sinh hoå theïn, thöa vôùi Ñöùc Phaät noùi. Luùc ñoù, Ñöùc Theá toân beøn noùi keä: Ngöôøi phaûi coù chaùnh nieäm AÊn uoáng bieát vöøa ñuû Cuõng khoâng gaëp khoå thoï Deã tieâu, tuoåi thoï taêng.

Baáy giôø, nghe phaät noùi, vua Ba-tö-naëc töï giaûm aên daàn, cho ñeán thôøi gian sau, chæ aên moät hoäc côm. Cuõng theá, maëc duø aên nhieàu maø laø deã ñaày. Coù khi löïa choïn caùi aên maø laø khoù nuoâi, coù khi choïn löïa thöùc aên maø laø deã nuoâi. Löïa choïn thöùc aên maø laø khoù nuoâi: AÊn thoâ, ñuû cung caáp thaân maø keùn choïn thöùc aên ngon. Keùn choïn thöùc aên maø laø deã nuoâi: AÊn thoâ khoâng theå cung caáp thaân, khoâng keùn choïn thöùc aên ngon. Coù ngöôøi vì tham vò, neân aên thöôøng aên thöùc aên khoâng nhieàu. Hoaëc coù ngöôøi, thöùc aên nhieàu, maø khoâng tham vò, aên thöôøng. Hoaëc coù ngöôøi aên nhieàu. Hoaëc coù ngöôøi aên nhieàu, tham vò, thöôøng aên. Hoaëc coù ngöôøi aên khoâng nhieàu, khoâng tham vò, thöôøng aên. Caâu ñaàu: laø Chim v.v.... Caâu thöù hai: laø Voi, ngöïa v.v... Caâu thöù ba: Soùi, choù, choàn, meøo, v.v... Caâu thöù tö: Tröø ngaàn aáy vieäc aên treân. Hoûi: Hai phaùp naày coù gì khaùc nhau? Ñaùp: Theå taùnh töùc laø khaùc nhau, nhö tröôùc ñaõ noùi. Khoù ñaày: aên nhieàu. Khoù nuoâi: aên löïa choïn. Laïi coù thuyeát noùi: Khoù ñaày: laø naëng veà duïc. Khoù nuoâi: laø khoâng bieát ñuû. Hai phaùp naày ñeàu laø phaùp coõi Duïc, ñeàu laø caên baát thieän tham, chung cho saùu thöùc thaân, deã ñaày, deã nuoâi, traùi vôùi treân. Hoûi: Hai phaùp naày coù gì khaùc nhau? Ñaùp: Veà theå taùnh, töùc laø khaùc nhau, nhö tröôùc ñaõ noùi, aên khoâng nhieàu laø deã ñaày, aên khoâng keùn choïn laø deã nuoâi. Laïi coù thuyeát noùi: Deã ñaày laø ít muoán, deã nuoâi laø bieát ñuû. Hai phaùp naày ñeàu cuùng laø phaùp ba coõi, laø caên thieän khoâng tham. Vì ñoái vôùi tham, neân chung cho saùu thöùc thaân. Kinh Phaät noùi: Coù boán chöûng töû Thaùnh, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá toân noùi kinh naày? Ñaùp: Vì ngaên döùt boán thöù haønh nghieäp, neân noùi kinh naày boán thöù nghieäp. Hoaëc laáy vieäc laøm ruoäng laøm nghieäp, hoaëc duøng mua baùn laøm nghieäp, hoaëc laáy vieäc haàu quan laøm nghieäp, hoaëc duøng söï cao sang laøm nghieäp. Moät thöù nghieäp: Laáy caàu xin laøm nghieäp. Vì ngaên döùt boán thöù nghieäp treân, thöïc haønh moät thöù nghieäp, neân Ñöùc Theá toân noùi kinh naày.

Hôn nöõa vì muoán hieån baøy nghieäp vaø vieäc neân laøm. Nghieäp: Neân caàu xin y phuïc, thöùc uoáng aên, duïng cuï traûi giöôøng naèm ñeå töï nuoâi soáng. vieäc neân laøm: Vieäc neân laøm khoâng coù toäi nghieäp, vieäc neân laøm, khoâng haïi nghieäp ngöôøi khaùc. Khoâng ñoàng vôùi nghieäp cuûa ngoaïi ñaïo neân laøm, noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, vì Phaät muoán hieån hieän Thaùnh ñaïo vaø duøng cuï Thaùnh ñaïo. Thaùnh ñaïo, nghóa laø ngöôøi öa döùt, öa tu taäp. Duïng cuï Thaùnh ñaïo: Thöùc uoáng aên, y phuïc, traûi giöôøng, v.v... Quaû Sa-moân, duïng cuï cuûa

quaû Sa-moân, Baø-la-moân. Duïng cuï cuûa Baø-la-moân cuõng gioáng nhö theá. Do nhöõng vieäc nhö vaäy neân Phaät noùi kinh naày Hoûi: Theå taùnh cuûa chuûng töû Thaùnh laø gì? Ñaùp: Vì ñoái vôùi tham, neân goïi laø caên thieän voâ tham. Neáu coäng höõu, töông öng vôùi thuû laø taùnh cuûa boán aám, naêm aám. Laïi coù thuyeát noùi: Taùnh laø khoâng tham, tinh tieán. Ba phaùp ñaàu laø khoâng tham, öa döùt, öa tu laø tinh tieán. Bình luaän: Khoâng neân nhö theá. Nhö thuyeát tröôùc laø toát. Vì sao? Vì öa döùt, öa tu cuõng laø taùnh khoâng tham. Hoûi: Neáu vaäy thì sao laïi coù boán? Ñaùp: Vì döùt sinh ra boán thöù aùi, cho neân coù boán. Vì döùt nhaân aùo sinh aùi neân noùi laø chuûng töû Thaùnh bieát ñuû ôû aùo. Vì aên neân noùi bieát ñuû ôû caùi aên. Vì phoøng, nhaø, duïng cuï traûi naèm neân noùi laø bieát ñuû veà phoøng, nhaø, duïng cuï traûi naèm. Vì nuoâi lôùn höõu, neân noùi laø chuûng töû Thaùnh bieát ñuû öa döùt, öa tu. Cho neân, vì nhaèm ngaên boán thöù aùi, neân noùi boán chuûng töû Thaùnh. Ñaây laø theå taùnh cuûa chuûng töû Thaùnh, cho ñeán noùi roäng. Ñaõ noùi theå taùnh cuûa chuûng töû Thaùnh. Veà lyù do nay seõ noùi: Vì sao goïi laø chuûng töû Thaùnh? Theá naøo laø Thaùnh? Vì thieän, neân noùi laø Thaùnh, vì voâ laäu, neân noùi laø Thaùnh. Laïi coù thuyeát noùi: Vì coù theå sinh ra quaû cuûa söï toát ñeïp, vöøa yù, neân noùi laø Thaùnh. Laïi coù thuyeát noùi: coù coâng naêng sanh ra quaû toát ñeïp vöøa yù neân noùi laø Thaùnh. Thuyeát naày laø döïa vaøo quaû. Laïi coù thuyeát noùi: Quaû baùo, nghóa laø coù theå sinh ra quaû baùo cuûa söï toát ñeïp, vöøa yù. Theá naøo goïi laø chuûng? Vì chö Phaät nhieàu nhö soá caùt soâng Haèng trong quaù khöù vaø ñeä töû cuûa chö Phaät ñeàu töø trong chuûng töû Thaùnh naày sinh, neân goïi laø chuûng. Laïi coù thuyeát noùi: Vì coù khaû naêng laøm cho phaùp Phaät truï laâu, neân noùi laø chuûng. Vì sao? Vì sau khi Phaät nhaäp Nieát-baøn, ñaïo phaùp toàn taïi

moät ngaøn naêm maø khoâng hö hoaïi, laø do söùc chuûng töû cuûa Thaùnh, nhö coät keøo giöõ laáy ngoâi nhaø, khieán cho khoâng suïp ñoå. Chuûng Thaùnh kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Nghóa noái tieáp nhau laø nghóa haït gioáng, sau Phaät Nieát-baøn, khieán cho phaùp Phaät noái tieáp nhau khoâng döùt, laø nghóa haït gioáng. Coù Thaùnh nhö theá, coù chuûng töû nhö theá, neân goïi laø Thaùnh chuûng. Giôùi: höõu laäu laø leä thuoäc ba coõi, voâ laäu laø khoâng leä thuoäc. Hoûi: Nhö coõi Duïc coù boán thöù coù theå nhö theá, vì coù y phuïc, uoáng aên, duïng cuï traûi giöôøng naèm, coõi Saéc khoâng coù uoáng aên, coõi Voâ saéc khoâng coù y phuïc, uoáng aên, duïng cuï traûi giöôøng naèm, sao laïi coù boán thöù? Ñaùp: Coõi Saéc, coõi Voâ saéc kia duø khoâng coù vaät nhö theá, nhöng vaãn coù coâng ñöùc nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Trong coõi naày tu phaùp bieát ñuû veà y phuïc, thöùc uoáng aên, duïng cuï traûi giöôøng naèm, neân duø sinh trong coõi Saéc kia, maø cuõng coøn theo nhau. Toân giaû Hoøa-tu-maät noùi: Coõi Saéc, coõi Voâ saéc kia duø khoâng coù phaùp naày, nhöng vaãn coù ñoái trò cuûa phaùp aáy. Ñoái trò coù nhieàu thöù: Coù ñoái trò döùt, coù ñoái trò loãi laàm tai haïi, coù ñoái trò trì, coù ñoái trò phaàn xa. Coõi Saéc coù boán thöù ñoái trò naày, coõi Voâ saéc coù hai thöù, ñoù laø ñoái trò trì vaø ñoái trò phaàn xa. Toân giaû Phaät-ñaø-ñeà-baø noùi: Khoâng coù y phuïc, thöùc uoáng aên, duïng cuï traûi giöôøng naèm voâ laäu maø coù Thaùnh

chuûng voâ laäu coõi aáy tuy khoâng coù y phuïc, thöùc uoáng aên, giöôøng gheá, ñoà naèm, v.v... maø coù Thaùnh chuûng. Ñòa: Höõu laäu ôû möôøi moät ñòa, voâ laäu ôû chín ñòa. Y: Döïa vaøo thaân ba coõi. Sô: Döïa vaøo coõi Duïc. Haønh: Möôøi saùu haønh, cuõng haønh caùc haïnh khaùc. Duyeân: Duyeân taát caû phaùp. Nieäm xöù: Laø boán nieäm xöù. Trí: Töông öng vôùi möôøi trí. Ñònh: Töông öng vôùi ba ñònh. Caên: Töông öng vôùi ba caên, nghóa laø hyû, laïc, xaû caên. Ñôøi: ÔÛ ba ñôøi. Duyeân: Duyeân nôi quaù khöù, vò lai, hieän taïi, cuõng duyeân vôùi phaùp chaúng phaûi ñôøi. Thieän, baát thieän, voâ kyù: Laø thieän. Duyeân thieän, baát thieän, voâ kyù: Duyeân theo ba thöù leä thuoäc ba coõi, nhö thuyeát tröôùc ñaõ noùi. Höõu laäu laø leä thuoäc ba coõi, voâ laäu laø khoâng leä thuoäc. Duyeân leä thuoäc ba coõi vaø khoâng leä thuoäc: Duyeân leä thuoäc ba coõi, cuõng duyeân khoâng leä thuoäc. Laø Hoïc, Voâ hoïc, Phi hoïc Phi voâ hoïc: Laø caû ba thöù. Duyeân theo Hoïc, Voâ hoïc, Phi hoïc Phi voâ hoïc, laø ba thöù ñeàu duyeân. Kieán ñaïo döùt, tu ñaïo döùt, khoâng ñoaïn: Laø tu ñaïo döùt, khoâng ñoaïn. Duyeân kieán döùt, tu ñaïo, khoâng ñoaïn: Duyeân ba thöù. Duyeân theo töï thaân, tha thaân, phaùp

chaúng phaûi thaân: Duyeân ba thöù. Duyeân danh, duyeân nghóa: Laø duyeân danh, duyeân nghóa. Hoûi: Vì laø ñòa yù hay naêm thöùc thaân? Ñaùp: Laø lónh vöïc yù, chaúng phaûi naêm thöùc thaân. Vì sao? Vì naêm thöùc thaân laø phaùp sinh ñaéc. Laïi coù thuyeát noùi: Laø naêm thöùc thaân. Vì sao? Vì taát caû taâm thieän ñeàu laø Thaùnh chuûng. Pheâ bình: Khoâng neân noùi nhö theá, nhö thuyeát tröôùc laø toát. Hoûi: Laø thieän sinh ñaéc hay thieän phöông tieän? Ñaùp: Laø phöông tieän thieän, chaúng phaûi thieän sinh ñaéc. Vì sao? Vì taát caû vaên, tö, tu thieän, ñeàu laø giaûi thoaùt, neân laø Thaùnh chuûng. Laïi coù thuyeát noùi: Laø thieän sinh ñaéc. Bình luaän: Khoâng neân noùi nhö theá. Vì sao? Vì cho ñeán con kieán cuõng coù thieän sinh ñaéc, coù theå laø Thaùnh chuûng. Hoûi: Neáu laø phöông tieän, thì thieàn ngoaïi ñaïo, giaûi thoaùt, thaéng xöù, Nhaát thieát xöù, coù phaûi laø Thaùnh chuûng hay khoâng? Ñaùp: Khoâng phaûi! Vì sao? Vì nhö tröôùc ñaõ noùi: Vì vaên, tö, tu thieän laø giaûi thoaùt, neân laø Thaùnh chuûng. Ngoaïi ñaïo khoâng bieát ñuû, laøm taêng tröôûng höõu vaø höõu cuï, neân chaúng phaûi Thaùnh chuûng. Hoûi: Trong taát caû taâm thieän ñeàu coù ít muoán, bieát ñuû. Vì sao? Vì laø ñoái trò vôùi tham laø caên thieän voâ tham. Vì sao noùi bieát ñuû laø Thaùnh chuûng, khoâng noùi ít muoán? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Ít muoán, cuõng laø teân duïc, laïi laø teân khaùc cuûa khoâng coù ñoái töôïng duïc. Neáu khi noùi ít muoán, cuõng coù sôû duïc, khoâng goïi laø khoâng coù duïc, coøn bieát ñuû laïi khoâng coù ñoái töôïng duïc, cuõng khoâng coù teân khaùc, neân noùi laø Thaùnh chuûng. Laïi coù thuyeát noùi: Ít muoán ñoái vôùi ít muoán chöa ñöôïc ôû vò lai, bieát ñuû: bieát ñuû ñoái vôùi bieát ñuû ñaõ ñöôïc ôû hieän taïi. Neáu moät chuùt vaät ñaõ ñöôïc ôû trong hieän taïi coù theå bieát ñuû thì ñaây laø raát khoù, ñoái vôùi ít muoán maø ngoâi vò Chuyeån luaân Thaùnh vöông ôû vò lai chöa ñöôïc, chöa ñuû laø khoù. Vì bieát ñuû khoù, neân noùi laø Thaùnh chuûng. Laïi coù thuyeát noùi: Ít muoán laø leä thuoäc ba coõi, chaúng phaûi khoâng leä thuoäc. Bieát ñuû laø leä thuoäc ba coõi, cuõng laø khoâng leä thuoäc. Bình luaän: Khoâng neân noùi nhö theá, vì hai phaùp naày ñeàu leä thuoäc ba coõi, cuõng laø

khoâng leä thuoäc. Hoûi: Neáu vaäy thì laïi sinh nghi. Vì sao noùi bieát ñuû laø Thaùnh chuûng, khoâng noùi ít muoán? Ñaùp: Vì khaùc vôùi caùi bieát cuûa ngoaïi ñaïo, neân khoâng noùi ít muoán

laø Thaùnh chuûng. Neáu noùi ít muoán laø Thaùnh chuûng, thì caùc ngoaïi ñaïo seõ noùi raèng: Chuùng toâi cuõng laø nhöõng ngöôøi thöïc haønh Thaùnh ñaïo. Vì sao? Vì caùc oâng cuõng maëc y phaán taûo, maø chuùng toâi khoâng maëc, caùc oâng cuõng khaát thöïc töï soáng, maø chuùng toâi phaàn nhieàu khoâng aên, caùc oâng cuõng ngoài döôùi caây, coøn chuùng toâi hoaëc thöôøng giô tay leân, ñöùng co moät chaân, khoâng naèm, ngoài giöôøng toøa. Chuùng toâi ñaõ thöïc haønh phaùp nhö theá, chaúng phaûi Thaùnh chuûng hay sao? Ngoaïi ñaïo Phaïm chí maëc duø thöïc haønh phaùp naày, nhöng ñoái vôùi höõu, höõu cuï khoâng bieát ñuû. Cho neân, vì khaùc vôùi ngoaïi ñaïo, neân khoâng noùi ít muoán laø Thaùnh chuûng. Hoûi: Vì sao thuoác theo beänh, trong Thaùnh chuûng khoâng noùi? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Phaùp naày vì xeáp vaøo thuyeát ñaõ noùi treân. Vì sao? Vì thuoác theo beänh coù hai thöù: 1. Coù theå aên. 2. Khoâng theå aên. Coù theå aên: thuoäc veà thöùc uoáng, aên. Khoâng theå aên: ôû y phuïc, thuoäc veà duïng cuï giöôøng naèm. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu taát caû ngöôøi ñeàu ñaõ ñöôïc duøng trong taát caû thôøi gian, noùi laø Thaùnh chuûng, thuoác theo beänh, chaúng phaûi taát caû ngöôøi ñeàu duøng baát cöù luùc naøo. Nhö Toân giaû Baø-caâu-la noùi: Ta xuaát gia trong phaùp Phaät, ñaõ quaù taùm möôi tuoåi, khoâng nhôù thaân naày coù beänh, duø chæ ñau ñaàu, cuõng khoâng nhôù ñeå daønh thuoác theo beänh, cho ñeán caát giöõ moät traùi Ha-leâ-laëc. Taát caû ngöôøi ôû coõi Duïc nhö theá, chaúng phaûi taát caû thôøi gian ñeàu chöùa thuoác tuøy beänh, huoáng chi laø coõi Saéc, coõi Voâ saéc. Hôn nöõa, neáu thoï duïng phaùp naày, laøm cho con ngöôøi buoâng lung. Neáu ngöôøi naøo coù theå boû, thì seõ ñöôïc goïi laø Thaùnh chuûng. Thuoác tuøy beänh khoâng theå khieán cho ngöôøi buoâng lung, vì theá, neân khoâng noùi laø Thaùnh chuûng. Hoûi: Vì sao ñöôïc giôùi giaûi thoaùt voâ taùc, noùi laø Thaùnh chuûng, khoâng noùi höõu taùc laø Thaùnh chuûng? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì höõu taùc tuøy saùt-na dieät, coøn voâ taùc thì noái tieáp nhau khoâng döùt, nghóa khoâng döùt laø Thaùnh ñaïo. Laïi coù thuyeát noùi: Voâ taùc vôùi ñaïo voâ laäu ñeàu cuøng ñöôïc, höõu taùc thì khoâng theá. Vaäy neân, voâ taùc laø Thaùnh chuûng. Ngöôøi taïi gia coù boán Thaùnh chuûng, ngöôøi xuaát gia cuõng coù boán. Ngöôøi taïi gia coù taâm troâng mong maø khoâng theå thöïc haønh. Nghe noùi trôøi Ñeá-thích ngoài treân toøa ñöôïc trang hoaøng baèng caùc thöù hoa, coù moät ngaøn hai traêm na-do-tha thò nöõ, saùu vaïn kyõ nöõ, thöôøng

troåi aâm nhaïc ñeå laøm vui loøng Ñeá-thích, trong khi Ñeá-thích thöôøng coù taâm troâng mong Thaùnh chuûng, maø khoâng thoï duïng. Ngöôøi xuaát gia cuõng coù taâm troâng mong, cuõng thöïc haønh Thaùnh chuûng. Ngöôøi xuaát gia hoaëc coù ngöôøi tuøy ñöôïc y phuïc, thöùc uoáng aên, v.v... maø khoâng bieát ñuû laø thöïc haønh Thaùnh chuûng. Nghe noùi coù moät Tyø-kheo, ñôïi tôùi luùc maët trôøi laën, ñeán choã Phaät, töø choã Phaät, tìm phoøng ôû laïi. Baáy giôø, Phaät baûo Toân giaû A-nan caáp cho Tyø-kheo naày phoøng. Toân giaû A-nan caáp cho. Baáy giôø, vò Tyø-kheo noùi vôùi A-nan: Ñaïi ñöùc neân laøm nghieâm tònh phoøng naày, haõy boû

ngoùi, ñaù, raùc röôùi v.v... treo côø phöôn loïng baùu, raûi caùc thöù hoa, ñoát höông thöông dieäu, traûi duïng cuï naèm meàm moûng, ñaët leân ñoù chieác goái ñeïp. Baáy giôø, sau khi trang trí phoøng naày roài, ñeán baïch Theá toân. Phaät baûo A-nan! Nhö lôøi Tyø-kheo kia ñaõ noùi, oâng neân heát loøng baøy bieän ñuû caùc thöù. Toân giaû A-nan ñaõ baøy bieän ñaày ñuû. Khi ñoù, vò Tyø-kheo kia lieàn vaøo phoøng, ngoài treân toøa vaøo luùc ñaàu hoâm, khôûi tònh giaûi thoaùt, theo thöù lôùp khôûi caùc phaùp giaûi thoaùt khaùc, döùt heát taát caû laäu, ñöôïc quaû A-la-haùn, khôûi caû thaàn thoâng, vaøo luùc bình minh, do naêng löïc thaàn thoâng, töø caên phoøng aáy boãng ra ñi. Saùng sôùm, Toân giaû A-nan ñeán phoøng cuûa Tyø-kheo kia thaáy cöûa ñaõ môû, nhöng khoâng thaáy Tyø-kheo, voäi ñeán baïch Phaät, thöa roõ veà vieäc naày. Phaät baûo A-nan: OÂng chôù cho laø laï veà Tyø-kheo aáy! Vaøo ñaàu hoâm hoâm qua, Tyø-kheo kia ñaõ khôûi tònh giaûi thoaùt, cho ñeán khôûi thaàn thoâng, duøng söùc cuûa thaàn thoâng ra ñi töø caên phoøng kia. A-nan neân bieát! Tyø-kheo kia, taùnh öa ñeïp ñeõ, ñaõ töø coõi trôøi Taùnh YÙù ñeán, sinh ôû coõi naày. Neáu oâng khoâng vì vò aáy trang trí, söûa sang, phoøng ôû ñeïp ñeõ, vôùi duïng cuï giöôøng naèm v.v..., thì Tyø-kheo kia khoâng theå ñöôïc phaùp thaéng tieán. Cuõng theá, maëc duø ngöôøi xuaát gia khoâng bieát ñuû veà y phuïc, duïng cuï giöôøng naèm v.v..., khoâng tuøy ñöôïc maø duøng, nhöng vaãn coù theå thöïc haønh Thaùnh chuûng. Chö Phaät quaù khöù ñeàu khen ngôïi y phaán taûo maø khoâng cho maëc. Nay Phaät khen y phaán taûo maø cho pheùp ñöôïc maëc. Hoûi: Vì sao chö Phaät quaù khöù ñeàu khen ngôïi y phaán taûo maø khoâng cho maëc, nay Ñöùc Phaät khen ngôïi maø cho maëc? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Con ngöôøi thôøi xöa, taùnh khoâng tham aùi, duø coù y trò giaù baèng traêm ngaøn löôïng vaøng ñi nöõa, taâm luyeán tieác, ñaém nhieãm cuûa hoï cuõng khoâng nhö con ngöôøi ñôøi nay luyeán tieác, ñaém nhieãm y cuûa ngöôøi phaøm. Laïi coù thuyeát noùi: Con ngöôøi thôøi xöa, taøi saûn doài daøo, nhieàu cuûa baùu. Neáu caàu mong chieác aùo trò giaù traêm ngaøn löôïng vaøng, cuõng chöa ñuû

laø khoù. Nhö con ngöôøi ñôøi nay cuûa baùu ít tieát kieäm, mong caàu y phaán taûo coøn khoù ñöôïc, huoáng chi laø chieác aùo trò giaù traêm ngaøn löôïng vaøng? Laïi coù thuyeát noùi: Con ngöôøi thôøi xöa, taâm öa thích töôi ñeïp trong saïch, ñoái vôùi vaät thoâ, xaáu, hoï khoâng sinh taâm cung kính. Vì theá, neân khen ngôïi maø khoâng cho duøng. Con ngöôøi thôøi ñaïi ngaøy nay taùnh öa thoâ, xaáu, neân ñoái vôùi vaät thoâ xaáu, coù theå sinh taâm kính tin. Do ñoù khen ngôïi, cuõng cho thoï duïng. Laïi coù thuyeát noùi: ngöôøi thôøi xöa, thaân theå meàm maïi, neáu nhaän duøng vaät duïng thoâ, xaáu, thì hoï khoâng theå töï taïi. Vì cho neân khen ngôïi, maø khoâng cho nhaän duøng, con ngöôøi thôøi ñaïi ngaøy nay thaân theå thoâ thaùo, maïnh meõ, nhaän duøng vaät theå thoâ sô, xaáu xí, coù theå töï baûo toàn thaân, cho neân khen ngôïi cuõng cho nhaän duøng. Toân giaû Phaät-ñaø-ñeà-baø noùi: Caùc vaät duïng thôøi xöa, neáu khi khen ngôïi, cuõng cho nhaän duøng. Vì sao? Vì Ñöùc Phaät khoâng phaûi voâ söï, coù y phaán taûo ñöôïc khen ngôïi, xem thöôøng laø deã ñöôïc, luùc mong caàu khoâng coù loãi? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Vì y phaán taûo khoâng coù nhieàu ngöôøi maëc, neân khinh tieän. Vì luùc caàu deã ñöôïc, neân coi thöôøng,

vì choã naøo cuõng coù theå ñöôïc, neân deã ñöôïc. Vì Phaät ñaõ cho pheùp maëc, neân luùc tìm caàu khoâng coù loãi. Laïi nöõa, vì nghieäp naày khoâng coù loãi, neân khi caàu khoâng coù loãi. Laïi nöõa, vì ñieàu maø ngöôøi trí ñaõ laøm, neân luùc caàu khoâng coù loãi. Toân giaû Phaät-ñaø-ñeà-baø noùi: Vì ít giaù trò, neân noùi xem thöôøng, vì khoâng töø ngöôøi khaùc ñöôïc, neân deã ñöôïc, vì voâ sinh, neân khi tìm caàu khoâng coù loãi. Phaät do hai vieäc, neân bieát ñuû veà y, noùi laø Thaùnh chuûng: 1. Vì döùt töø taâm tham maëc y, nhö Nan-ñaø, v.v... 2. Vì khen ngôïi bieát ñuû veà y, nhö Ma ha Ca-dieáp v.v... Vì hai vieäc sau neân bieát ñuû veà aên, noùi laø Thaùnh chuûng: 1. Vì döùt töø taâm tham aên, nhö Baø-ñaø-lôïi, v.v... 2. Vì khen ngôïi bieát ñuû veà aên, nhö Baø-caâu-la, v.v... Vì hai vieäc sau ñaây, neân bieát ñuû veà giöôøng, gheá, noùi laø Thaùnh chuûng: 1. Vì döùt boû taâm tham ñaém giöôøng, gheá, nhö Tyø-kheo Ngu vöông v.v... Nhö noùi Tyø-kheo Ngu vöông baïch Phaät: Cuùi mong Theá toân quaùn giöôøng toøa cuûa con thoâ xaáu nhö theá. 2. Vì khen ngôïi bieát ñuû veà giöôøng, gheá, nhö Ly-baø-ña v.v... Vì hai vieäc sau, neân noùi öa döùt töø thuù vui, tu Thaùnh chuûng naày:

1. Vì döùt töø taâm löôøi bieáng, nhö Xieån-ñaø v.v... 2. Vì khen ngôïi taâm sieâng naêng thöïc haønh tinh tieán, nhö ÖÙc Nhó, v.v... Vì boán vieäc sau, neân phaûi bieát ngöôøi naày ñaõ truï nôi Thaùnh chuûng: 1. Khoâng thích noùi veà vieäc lôïi döôõng. 2. Khoâng öa gaàn ngöôøi tham aên ngon. 3. Khoâng duøng nhieàu vaät giuùp cho söï soáng. Caùc thöù maø ngöôøi aáy caàn duøng, ñeàu laø thanh tònh. 4. Ñoái vôùi caùc thöù lôïi döôõng, duø ñöôïc hay khoâng ñöôïc, chaúng sinh taâm öa gheùt. Kinh Phaät noùi boán Thaùnh chuûng naày laø hôn, laø chuûng taùnh, laø ñaùng öa, laø khoâng xen laãn. Taát caû theá gian, hoaëc Sa-moân, Baø-la-moân, hoaëc laø Thieân ma, Phaïm thì khoâng theå ñuùng nhö phaùp noùi loãi cuûa hoï. Hoûi: Theá naøo laø vöôït hôn heát? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Neáu thöïc haønh phaùp naày thì seõ theo ngöôøi vöôït hôn heát. Nhö Phaät noùi: Naên traêm ñeä töû cuûa ta, moãi ngöôøi ñeàu coù vieäc vöôït hôn heát. Neáu ñoái vôùi vaät giuùp ích cho ñôøi soáng maø bieát vöøa ñuû, thì Ñöùc Phaät cuõng khen ngôïi ngöôøi ñoù laø vöôït hôn heát. Laïi nöõa, Nieát-baøn laø phaùp vöôït hôn heát. Vì phaùp naày coù theå ñaït ñeán, neân goïi laø hôn. Laïi nöõa, vì coù theå bieát phaùp vöôït hôn, neân goïi laø phaùp hôn heát. Nhöõng gì laø phaùp vöôït hôn heát? Nghóa laø Phaät, hoaëc ñeä töû Phaät. Ai coù theå bieát ñöôïc phaùp naày? Ñoù laø ngöôøi thöïc haønh Thaùnh chuûng vaø tu Thaùnh ñaïo. Laïi nöõa, vì phaùp naày vöôït hôn trong taát caû caên thieän cuûa yù ñaày ñuû, neân noùi laø vöôït hôn. Vì sao? Vì taát caû chuùng sinh, thöôøng khoâng coù yù ñaày ñuû maø cheát. Neáu laø truï taïi Thaùnh chuûng, thì luùc qua ñôøi, yù hoï ñaày ñuû phaùp theå naày laø vöôït hôn heát, vì coù theå ñaït ñeán möùc vöôït hôn heát, neân goïi laø toái thaéng. Laïi nöõa, vì töø boû loãi chöùa nhoùm. Vì sao? Vì ngöôøi caên taùnh thaáp keùm, chöùa nhoùm nhieàu, ngöôøi coù caên taùnh vöôït hôn khoâng chöùa nhoùm. Neáu ngöôøi truï Thaùnh chuûng, thì khoâng chöùa nhoùm vôùi moïi nhu caàu caàn thieát. Chuyeån luaân Thaùnh vöông trò vì boán thieân haï, taát caû cuûa baùu, do ñaây deã heát. Truï nghieäp Thaùnh chuûng, caùc thöù caàn duøng ñeàu voâ taän. Vì coù theå döùt töø phaùp chöù nhoùm, neân töï theå laø hôn, vì coù

khaû naêng ñaït ñeán phaùp toái thaéng cuûa Nieát-baøn, neân goïi laø hôn. Theá naøo laø chuûng taùnh?

Ñaùp: Nhö tröôùc ñaõ noùi: Chö Phaät nhieàu nhö soá caùt soâng Haèng trong quaù khöù vaø caùc ñeä töû ñeàu sinh ra töø chuûng taùnh naày, neân goïi laø chuûng taùnh cuõ, cuõng vì laøm cho phaùp chö Phaät thöôøng noái tieáp nhau khoâng giaùn döùt, neân goïi laø chuûng taùnh. Laïi coù thuyeát noùi: Vì phaùp naày coù theå bieát ñöôïc chuûng taùnh, neân goïi laø chuûng taùnh. Chuûng taùnh giaùc thieän ñaúng Chaùnh giaùc cuûa Nhö lai, vì chæ phaùp naày bieát ñöôïc , neân goïi laø chuûng taùnh. Goïi ñaùng öa laø sao? Ñaùp: Taát caû döùt laïc vaø tu laïc naày coù theå öa, neân goïi laø ñaùng öa thích. Laïi nöõa, phaùp naày cuõng coù theå noùi laø bieát. Vì sao? Vì ngöôøi thöïc haønh phaùp naày, coù theå theo thöù lôùp bieát phaàn ban ñeâm, neân laáy khi maët trôøi laën, ngoài kieát giaø, ñeán luùc maët trôøi moïc môùi ñöùng daäy. Laïi nöõa, vì phaùp naày coù theå bieát phaùp ñaùng öa, neân goïi laø ñaùng öa. Laïi nöõa, vì coù theå nhaäp vaøo thai phaùp cuûa baäc Thaùnh, neân goïi laø hôn heát. Vì thaâm nhaäp chuûng taùnh cuûa phaùp thieän, neân goïi laø chuûng taùnh. Luùc truï trong phaùp thieän, vì coù theå bieát khí vò cuûa phaùp thieän, neân goïi laø ñaùng öa thích. Khoâng xen laãn laø theá naøo? Ñaùp: Vì khoâng xen laãn boán thöù nghieäp, ñoù laø troàng luùa, mua baùn, vieäc quan vaø toân quyù, neân goïi laø khoâng xen laãn, vì coâng ñöùc thuaàn thieän cuûa nghieäp naày, neân goïi laø khoâng xen laãn. Sa-moân, Baø-la-moân v.v... khoâng theå ñuùng nhö phaùp noùi loãi cuûa ng- hieäp ngöôøi kia, nghóa laø khoâng xen laãn loãi laàm, khoâng gaây böùc xuùc cho ngöôøi khaùc, nhö kinh noùi: Tyø- kheo phaûi bieát, ñeä töû baäc Thaùnh cuûa ta, taâm khoâng coù yeâu gheùt. Khoâng coù yeâu gheùt laø sao? Yeâu goïi laø yeâu giaän döõ. Ñeä töû baäc Thaùnh ñaõ haøng phuïc söï yeâu meán giaän döõ, khoâng bò khuaát phuïc do yeâu giaän döõ, neân goïi laø khoâng coù yeâu gheùt. Kinh naày cuõng noùi: Coù öa döùt, öa tu. Hai phaùp aáy coù gì khaùc nhau? Ñaùp: Ñaïo voâ ngaïi laø öa döùt, ñaïo giaûi thoaùt laø öa tu. Laïi nöõa, kieán ñaïo laø öa döùt, tu ñaïo laø öa tu. Nhö vaäy, nhaãn trí, tri caên, vò tri caên, duïc tri caên, tri caên, ñòa kieán, ñòa tu, noùi cuõng gioáng nhö theá.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.